Lieta Nr. C20 2899 13

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS vārdā

2014. gada 25. martā

Liepājas tiesas tiesnese Sandra Briķe rakstveida procesā izskatīja civillietu **SIA "Ātrais kredīts"** maza apmēra prasību pret **/pers. A/** par aizdevuma parāda, procentu un līgumsoda piedziņu

Tiesa

konstatēja

Prasītājs – SIA "Ātrais kredīts" 2013.gada 8. jūlijā iesniedzis tiesā maza apmēra prasību, pamatojoties uz LR Civillikuma 1425., 1587., 1588., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1779., 1843., 1934., 1943., 1946. pantu, par **neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 30, neapmaksāto procentu par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2012. gada 29. novembra līdz 2013. gada 26. jūnijam LVL 30, līgumsoda par laika periodu no 2012. gada 29. decembra līdz 2013. gada 26. jūnijam LVL 30** piedziņu no **/pers. A/,** kā arī lūdzis piedzīt zaudējumus LVL 5,25 apmērā, kas saistīti ar brīdinājuma izsniegšanu un visus tiesāšanās izdevumus un lūdzis noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās kredīta summas LVL 30, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi.

Prasītājs norādījis, ka 29.11.2012. atbildētājs prasītāja mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildījis reģistrācijas formu un apliecinājis, ka piekrīt kredītlīguma noteikumiem, apstiprinājis reģistrāciju un no sava konta uz prasītāja kontu AS ,,Swedbank" veicis reģistrācijas maksājumu LVL 0.01 apmērā. Prasītājs 29.11.2012. pārskaitījis pieprasīto kredītu LVL 30 apmērā uz atbildētāja norādīto bankas kontu, nosakot atmaksas termiņu līdz 2012.gada 28. decembrim, un procentus par kredīta lietošanu saskaņā ar noteikumu 1.13., 6.1. punktu Kredītlīgumā, kas par 28 dienām aprēķināti LVL 11 apmērā.

Prasītājs norādījis, ka atbildētājs aizdevumu nav atmaksājis, kā arī nav veicis kredīta procentu samaksu, kas aprēķināti par laika periodu no 29.11.2012.līdz 26.06.2013. LVL 81,73 apmērā, ko prasītājs samazinājis uz LVL 30.

Prasītājs nosūtījis vairākus atgādinājumus uz atbildētāja norādīto elektroniskā pasta adresi, uz ko atbildētājs nav reaģējis.

Līdz ar to, saskaņā ar noteikumu 6.1.punktu aprēķināts līgumsods 1 % apmērā no laikā neapmaksātās kredīta summas par laika periodu no 29.12.2012. līdz 26.06.2013. (180 dienām) LVL 54 apmērā, ko prasītājs samazinājis uz LVL 30.

Tā kā atbildētājs saistības nepildīja labprātīgi un prasītājs bija spiests vērsties pret atbildētāju ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, ko pierāda Liepājas tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2013.gada 31. maija lēmums Nr. 3-12/0502, prasītājam ir zaudējumi LVL 5,25 apmērā par brīdinājuma izsniegšanu.

Prasība celta Civilprocesa likuma $30.^{3}$ nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība. Prasītājs norādījis, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus Civilprocesa likuma $250.^{23}$ panta kārtībā, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu tiesas sēdē, lai gan viņam nosūtīts prasības pieteikums likumā noteiktā kārtībā uz deklarēto un prasības pieteikumā norādīto dzīvesvietu (lietas lapa 3, 21, 22, 25).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$ panta otro daļu - paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Latvijas Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta otrā daļā noteikts, - ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot

pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmajai daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas lapa 23-25).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajai daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā (lietas lapa 30, 31, 32). Papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti.

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz

fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, (..) un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Savukārt, Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tātad, no iepriekš minētā secināms, ka dokumenti atbildētājam ir izsniegti.

Līdz ar to, lieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesa, izvērtējusi iesniegto prasības pieteikumu un tam pievienotos dokumentus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Tiesa konstatē, ka 2012.gada 29.novembrī puses elektroniski noslēgušas aizdevuma līgumu ar AKST kodu /kods/ ar atmaksas termiņu līdz 28. 12. 2012. Atbilstoši aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem prasītājs izsniedzis atbildētājam aizdevumu LVL 30 apmērā viņa norādītajā bankas kontā. Saskaņā ar AS ,,Swedbank" 2012.gada 29.novembra maksājuma uzdevumu Nr.278, atbildētājam uz kontu pārskaitīta visa aizdevuma summa LVL 30 (lietas lapa 15).

Tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus (LR Civillikuma 1587., 1590.pants).

Tā kā aizdevuma līgums ir reāllīgums un tā obligāta sastāvdaļa ir naudas vai lietas nodošana, tad šis fakts papildus nav jāpierāda.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 1943.pantu noteikts, ka ‘’*aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis”.*

Tādējādi, tiesa secina, ka tiesīgi tiek pieprasīts pamatsummas atlīdzinājums LVL 30 apmērā, kas ir apmierināms pilnībā.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1946.panta pirmā daļa noteic, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Tiesa konstatē, ka pieprasot kredītu, atbildētājs piekritis noteikumiem, kuru AKST kods ir /kods/, un vienojās, ka kredīta procentu likme 28 dienās ir LVL 11 (lietas lapa 13).

Līdz ar to, pamatota ir prasība par aizdevuma procentu piedziņu LVL 11 apmērā, kas ir līgumiskie procenti un ir atlīdzināmi par periodu par 28 dienām, kā to pielīgušas puses, jo līguma termiņš nav pagarināts, līdz ar to, prasība daļā par līgumisko procentu piedziņu LVL 19 apmērā par periodu līdz 26.06.2013. ir noraidāma. taču tiesa atzīst, ka, atbilstoši Civillikuma 1753.pantam, prasītājam pēc minētā termiņa ir tiesības saņemt likumiskos 6 % procentus no neatmaksātā aizdevuma pamatparāda.

Prasītājs lūdzis tiesu piedzīt no atbildētāja līgumsodu LVL 30 apmērā, norādot, ka atbilstoši līguma noteikumiem par kavējumu laika periodā no 2012.gada 29.decembra līdz 2013.gada 26. jūnijam atbildētājam aprēķināts līgumsods LVL 54 apmērā, t. i, 1% apmērā no nesamaksātās kredīta summas par katru kavējuma dienu, ko prasītājs labprātīgi samazinājis, lūdzot piedzīt līgumsodu LVL 30 apmērā.

Līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai nepildītu pienācīgi (LR Civillikuma 1716.pants).

Līgumsoda iekļaušana līgumā atbilst gan vispārējai tiesību normai Civillikumā, gan Patērētāju tiesību aizsardzības likumam, un tā esamība līgumā pati par sevi nav netaisnīgs līguma nosacījums, jo atbildības piemērošana ir saprātīga un taisnīga reakcija pret pārkāpumu. Taisnības un saprātīguma kategorijas nav samērojamas ar nesamērību, tāpēc Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktā noteiktais netaisnīgums, kas pretējs labticīguma prasībām un rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktās līgumslēdzējpušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam, var izpausties līgumsoda lielumā.

Tiesa Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā tos novērtē, kā netaisnīgus. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktā noteikts, ka par netaisnīgiem līguma nosacījumiem uzskatāmi tādi noteikumi, kuri uzliek patērētājam, kurš

neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi.

Eiropas Kopienu Padomes 1993.gada 5.aprīļa Direktīvas 92/13/EEK preambulā norādīts, ka preču un pakalpojumu ieguvējiem jābūt aizsargātiem pret pārdevēja vai pakalpojumu sniedzēja pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz iepriekš noformulētiem standartlīgumiem. Noteikumu vienmēr uzskata par tādu, par kuru nebija atsevišķas apspriešanās, ja tas ir sastādīts jau iepriekš un patērētājam tādēļ nav bijusi iespēja iespaidot to saturu, jo īpaši saistībā ar iepriekš formulētiem standartlīgumiem (Direktīvas 3.panta 2.punkts). Direktīvas 6.pants dalībvalstīm uzliek pienākumu noteikt, ka netaisnīgi noteikumi patērētājam nav saistoši.

Tiesa uzskata, ka iepriekš minētais pilnībā attiecās uz pušu noslēgto līgumu, kas pēc sava satura un formas uzskatāms par standartlīgumu.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3. panta 2. punkta noteikumiem patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi. Savukārt, 6. panta trešās daļas 4. punkts nosaka, ka līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgu noteikumu uzskatāms tāds, kas, neņemot vērā faktiskos apstākļus, uzliek patērētājam nesamērīgu līgumsodu.

Nosakot prasītāja tiesības uz līgumsodu tiesa ņem vērā līgumsodam noteikto sodīšanas funkciju.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 26.janvāra spriedumā lietā nr.SKC-48 veikta atsauce uz Eiropas Padomes Ministru komitejas 1978. gada 20. janvāra pieņemto rekomendāciju ``par soda klauzulu civiltiesībās`, kurā rekomendēts ievērot principus: soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas summu kā soda naudu vai kompensāciju.

Konkrētā gadījumā prasot līgumsodu minētā apmērā, uz līgumsodu attiecināma vienīgi sodīšanas funkcija.

Turklāt, kā redzams no lietas materiāliem, atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu un aizdevuma atmaksas termiņš bija līdz 2012. gada 28. decembrim (lietas lapa 13), bet prasītājs prasību iesniedzis tiesā tikai 2013. gada 8. jūlijā (lietas lapa 3), aprēķinot līgumsodu par laika periodu no 2012. gada 29. decembra līdz 2013.gada 26. jūnijam (lietas lapa 4, 13), lūdzot to piedzīt pamatparāda apmērā, tas ir, LVL 30 apmērā, kas pēc tiesas ieskata nav samērīgi, ņemot vērā iepriekš minētos termiņus, līdz ar to, nav rīkojiespēc labas ticības, kas nav uzskatāms par leģitīmu mērķi parāda savlaicīgai atgūšanai.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka ir pamats līgumsoda samazināšanai un tas piedzenams LVL 9 apmērā, kas ir 30 % no parāda pamatsummas.

Bez tam, prasītājs kā zaudējumus lūdz piedzīt no atbildētāja arī LVL 5,25, ko prasītājs samaksājis kā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, iesniedzot tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret atbildētāju.

Jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesībām. (..) apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām attiecībām" (*V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933.,421.lpp*).

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā lietā Nr. SKC- 513/2010 norādīts, ka, pastāvot strīdam par izdevumiem, kas saistīti ar civillietas izskatīšanu tiesā, tas ir, procesuāliem izdevumiem, kuru apmaksas kārtību reglamentē civilprocesuālās normas, materiālo tiesību normas nav piemērojamas.

Tā kā Civilprocesa likums neparedz ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu atmaksu, šie izdevumi prasītājam nav atlīdzināmi un prasība daļā par LVL 5,25 piedziņu ir noraidāma.

Kā arī, saskaņā ar CPL 195.pantu nosakāmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādējādi, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami valsts nodeva proporcionāli apmierinātai daļai, bet ne mazāk par LVL 50 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi LVL 3,30 apmērā. Ņemot vērā minēto, no atbildētāja par labu prasītajam kopā piedzenami tiesāšanās izdevumi LVL 53,30 apmērā.

Bez tam no Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas datiem un lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir izdevumi **LVL 4,10** apmērā. Prasītājs, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **LVL 3,30** apmērā, tādējādi neapmaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa sastāda **LVL 0,80**, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama no atbildētāja valsts ienākumos.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 5., 8., 9., 10., 34., 39., 42., 43., 74., 97.pantu, 189., 190., 192., 199., 204.^{1}, 250.^{25}.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no **/pers. A/**, /personas kods/, par labu **SIA „Ātrais kredīts"** reģistrācijas Nr. 40103183139:

• **pamatparādu LVL 30** (trīsdesmit latus) jeb **EUR 42,69** (četrdesmit divus *euro* 69 centus);

• **procentus par aizdevuma lietošanu** par laika periodu no 2012. gada 29. novembra līdz 2012.gada 28.decembrim **LVL 11** (vienpadsmit latus) jeb **EUR 15,65** (piecpadsmit *euro* 65 centus);

• **līgumsodu LVL 9** (deviņus latus) jeb **EUR 12,81** (divpadsmit *euro* 81 centu);

• **tiesāšanās izdevumus LVL 53,30** (piecdesmit trīs latus 30 santīmus) jeb **EUR 75,84** (septiņdesmit piecus *euro* 84 centus).

Samaksa veicama SIA ,,Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr. 40103183139, kontā Nr. LV41HABA0551021740568, AS ,,Swedbank".

Noraidīt prasību:

• par procentu piedziņu **LVL 19** (deviņpadsmit latu) jeb **EUR 27,03** (divdesmit septiņu *euro* 03 centu) apmērā;

• par līgumsoda piedziņu **LVL 21** (divdesmit viena lata) jeb **EUR 29,88** (divdesmit deviņu *euro* 88 centu) apmērā;

• par zaudējumu piedziņu **LVL 5,25** (piecu latu 25 santīmu) jeb **EUR 7,47** (septiņu *euro* 47 centu) apmērā

Piedzīt no **/pers. A/**, /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **LVL 0,80** (00 latus 88 santīmus)jeb **EUR 1,14** (vienu *euro* 14 centus), iemaksājot norāda: saņēmējs: Tiesu administrācija, konta Nr. LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, Kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt tiesības **SIA „Ātrais kredīts", saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% gadā no pamatparāda** līdz sprieduma izpildei..

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 25.marta – Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā. Iesniedzot kasācijas sūdzību, iemaksājama drošības nauda EUR 284,57 apmērā kontā, norādot: Saņēmējs: LR Augstākā, reģ. nr. 90000068892, banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konta numurs: LV83TREL 8280 0100 0000 0, klasifikācijas kods: F22010010.

Tiesnese: S.Briķe